

Document 1/2024

El finançament del sistema educatiu a Catalunya

Aprovat en sessió plenària del Consell d'Educació de Catalunya l'1 de febrer de 2024

Índex

El finançament del sistema educatiu a Catalunya	1
El context de la proposta de la Comissió de Finançament	5
Consideracions i propostes de la Comissió de Finançament.	6
Referències d'interès	9
Annex	10
1. Resum de les reunions de la Comissió de Finançament durant els cursos 2021-2022, 2022 -2023 i 2023-2024.	10
2. Finançament públic i cost teòric per alumne.....	19
3. Dades de la <i>Memòria socioeconòmica i laboral de Catalunya 2022</i> del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTESC)	20
4. Proposició de llei de garanties del finançament del sistema educatiu català amb un mínim del 6% del producte interior brut per a l'educació al Parlament de Catalunya	21

El context de la proposta de la Comissió de Finançament

En el Ple del CEC del 18 d'octubre de 2022, el conseller d'Educació, Josep González-Cambray, proposa al Consell Escolar de Catalunya (CEC) liderar el debat a l'entorn de la dedicació del 6% del producte interior brut a l'educació. El conseller fa referència a la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, que en la disposició final segona, sobre el finançament general del sistema educatiu català, estableix:

El Govern, a fi d'assolir els objectius d'aquesta llei, ha d'incrementar progressivament els recursos econòmics destinats al sistema educatiu i, prenent com a referència els països europeus que excel·leixen en educació, ha de situar progressivament durant els propers vuit anys la despesa educativa a l'entorn, com a mínim, del 6% del producte interior brut.

L'1 d'octubre de 2022, el president del CEC, Jesús Vinyes, explica a la Comissió de Finançament la proposta de treball que s'ha plantejat en reunió de la Comissió Permanent. Planteja que el CEC pot esdevenir una referència en la reflexió, el debat i la demanda social si es poden establir amb ambició criteris prioritaris d'inversions públiques. Aprofitant el canvi de nom del Consell, es pot plantejar una mirada oberta de forma transversal pel que fa a la inversió pública en educació. Recorda que tots els consellers del Departament d'Educació han volgut més inversió en educació.

La presidenta de la Comissió de Finançament, Coral Regí, organitza les sessions de treball escoltant totes les propostes de participació rebudes. La Comissió de Finançament ha recollit la preocupació que han mostrat les institucions i les persones representants de la comunitat educativa pel que fa a l'evolució de la inversió en educació a Catalunya. En les diverses sessions de treball s'han recollit fonts diverses i s'han debatut els arguments i plantejaments compartits. S'hi van tractar finançament per fórmula, la despesa educativa a l'entorn del 6% del producte interior brut, la despesa pública en educació, l'evolució del finançament educatiu, les aportacions de les administracions, la contribució econòmica de les famílies al sistema educatiu públic català i el finançament de les escoles d'iniciativa social.

La situació actual parteix d'un problema estructural de manca de finançament del govern de la Generalitat de Catalunya per part de l'Estat. Aquest dèficit fiscal és un entrebanc per a un finançament just del sistema educatiu català.

Cal constatar que, tot i que el Departament d'Educació és qui aporta més en la despesa d'educació a Catalunya, hi ha altres administracions com el Departament d'Universitats i Recerca, el Ministeri d'Educació i els ens locals que també fan aportacions considerables. Totes les administracions s'han de comprometre i coordinar per augmentar les aportacions. Al mateix temps, caldria acordar unes línies d'actuació comunes amb uns indicadors estables en el temps. No tota la documentació consultada fa servir els mateixos criteris d'elaboració, la qual cosa fa difícil de poder-ne fer un seguiment al llarg del temps i establir-ne les comparatives corresponents.

L'evolució en la millora després de les retallades que es van realitzar per la crisi econòmica ha estat insuficient. S'observa un increment considerable en les aportacions realitzades en l'època de les mesures covid i seria desitjable no perdre aquest nivell d'inversions. Mirant al futur, els escenaris pressupostaris en perspectiva europea que prioritzen polítiques que no comportin dèficit semblen poc esperançadors.

Per aquest motiu, es considera important que sorgeixin iniciatives com la proposta d'iniciativa legislativa popular Proposició de Llei de garanties del finançament del sistema educatiu català amb un mínim del 6% del producte interior brut per a l'educació presentada per diverses entitats al Parlament de Catalunya. En l'exposició de motius, manifesten:

Proposem una llei de garanties de finançament que faci efectiva una despesa que arribi a un mínim d'inversió en educació d'un 6% del PIB de Catalunya i que ens situï en els estàndards europeus des del punt de vista educatiu. Aquesta nova llei es concretaria en un pla nacional de finançament del sistema educatiu català. Aquest pla s'hauria d'executar en dues fases i hauria de finalitzar al cap de quatre anys d'ençà de la seva aplicació.

També es valora molt positivament l'acord entre diversos partits polítics de marcar un perfil propi com a país en aquest tema. En la Resolució 762/XIV del Parlament de Catalunya sobre la situació de l'educació i el sistema educatiu del 17 de juliol de 2023, en el punt 34, s'hi exposa:

El Parlament de Catalunya reclama al Govern un gir en la política educativa i l'insta a incrementar els recursos destinats a l'educació augmentant la dotació pressupostària en 1.000 milions d'euros anuals els propers quatre anys fins a assolir el 6% del producte interior brut català.

Consideracions i propostes de la Comissió de Finançament.

Com a resultat de les reunions mantingudes, la Comissió de Finançament del CEC ha elaborat les següents consideracions i propostes amb relació al finançament del sistema educatiu a Catalunya.

En termes generals, es proposa que les prioritats del pressupost destinat a educació es concretin a garantir i fomentar l'equitat, la inclusió i la qualitat educativa, amb especial cura de l'atenció directa a l'alumnat.

És en aquest sentit que es formulen les següents consideracions i propostes:

1. La comunitat educativa reclama amb fermesa que els centres educatius rebin els recursos econòmics necessaris per garantir el dret a la gratuïtat efectiva dels ensenyaments obligatoris. Aquesta gratuïtat ha d'assegurar la qualitat educativa en tots els centres segons les seves necessitats i complexitat.
2. Les inversions en el sistema educatiu han de garantir l'equitat i la cohesió social, i evitar diferències segons la renda de les famílies. Cal vetllar perquè aquestes partides incloguin totes les despeses necessàries amb la finalitat que les famílies no hagin de fer aportacions addicionals en els ensenyaments bàsics (primària i ESO), en l'I2, en el

segon cicle d'educació infantil i en els Cicles Formatius de Grau Superior. Cal que les inversions donin resposta real als acords que es desprenen del Pacte contra la Segregació de Catalunya pel que fa a l'alumnat en situació de vulnerabilitat.

3. Es demana també una actualització pressupostària que permeti la qualitat de la formació al llarg i ample de la vida: ensenyaments de règim especial, formació de persones adultes, educació universitària, lleure educatiu, etc.
4. Es demana que totes les Administracions concernides per l'educació es coordinin i col·laborin per assolir els mínims establerts: Totes les Administracions han de posar en pràctica mesures per acostar-se al 6% del PIB de despesa global.
5. Les institucions de l'Estat han de canviar el model actual de finançament autonòmic, que genera un dèficit fiscal insostenible per a la Generalitat de Catalunya i limita el finançament del sistema educatiu.
6. Es proposa fer un estudi sobre la correlació entre la despesa educativa, també per alumne, i els indicadors de fracàs escolar, resultats educatiu i abandonament escolar prematur, amb l'objectiu de detectar les variables de context d'algunes zones que influeixen en els resultats educatius amb la finalitat d'establir programes que combatin l'abandonament escolar prematur amb el finançament que correspongui segons l'entorn socioeconòmic.
7. Cal una dotació adient per atendre les necessitats que es deriven de l'aplicació de programes educatius específics proposats pel Departament d'Educació com poden ser les mesures i suports necessaris per a l'aplicació del Decret de l'educació inclusiva, les actuacions i professionals vinculats a les polítiques de coeducació o el desplegament dels projectes lingüístics de centre i de biblioteques escolars.
8. Es considera imprescindible ampliar la dotació per fer una detecció precoç de l'alumnat amb més necessitats de suport per causa de vulnerabilitat socioeconòmica, nova incorporació al sistema educatiu o d'atenció específica de suport educatiu.
9. S'han de finançar les accions que ajudin a incrementar la qualitat de l'educació, com ara la reducció de ràtios entre alumnat i professorat, la millora de les infraestructures dels centres educatius i les dotacions de recursos pedagògics a les aules.
10. Cal combatre les desigualtats per mitjà de la facilitació de l'accés als estudis al llarg de la vida i l'increment de beques i ajuts perquè les circumstàncies socioeconòmiques no condicionin la formació, específicament amb relació a la formació professional dual.
11. Igualment, hi ha la necessitat de millorar les condicions dels professionals de l'educació amb la reversió de les retallades i assegurar el treball en condicions d'igualtat entre els treballadors finançats amb fons públics. En concret, es proposa incrementar el poder adquisitiu del professorat per contrarestar l'augment de la inflació econòmica.
12. Es recomana dimensionar adequadament la formació dels professionals de l'educació amb l'elaboració de plans de formació que assegurin la transferència a l'aula i al sistema educatiu.

13. Es proposa garantir el servei de menjador universal i gratuït i valorar-ne l'efectivitat en funció del cost i els serveis que incorpora. En aquest sentit, és recomanable portar a terme la revisió de les diferències d'aquest servei arreu del territori.

Referències d'interès

- Boadella, J., C.. Chia i L. Gasull (2019). *La contribució econòmica de les famílies al sistema educatiu públic català*. Federació d'Associacions de Pares i Mares de Catalunya. https://affac.cat/wp-content/uploads/2019/11/Estudi-FaPaC-2019_La-contribuci%C3%B3-econ%C3%B2mica-de-les-fam%C3%ADlies-al-sistema-educatiu-p%C3%BAblic-catal%C3%A0.pdf
- Martínez, Joan B. (2022). *L'evolució del finançament educatiu a Catalunya del 2009 al 2020. Incompliment de la LEC i retrocés educatiu*. ccoo.cat. <https://www.ccoo.cat/wp-content/uploads/2022/11/informe-financament.pdf>
- Pagès, Marcel i Miquel Àngel Alegre (2021). *La fórmula de l'equitat*. Fundació Jaume Bofill. Barcelona. <https://fundaciobofill.cat/publicacions/formula-equitat>
- Proposició de llei de garanties de finançament del sistema educatiu català. Per un mínim del 6% del PIB per a l'educació. *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya*, núm. 469 de 17.01.2023. <https://www.parlament.cat/document/bopc/322453835.pdf#page=98>
- Resolució 762/XIV del Parlament de Catalunya, sobre la situació de l'educació i el sistema educatiu. *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya*, núm. 625 de 17.07.2023. <https://www.parlament.cat/document/bopc/378848423.pdf#page=5>
- Santana, Joan Antoni (2023). *Memòria socioeconòmica i laboral de Catalunya 2022*. Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya. Generalitat de Catalunya. <https://ctesc.gencat.cat/noticies/11416855.html>
- Síndic de Greuges de Catalunya (2020). *Estimació del cost de la plaça escolar a Catalunya*. Síndic de Greuges de Catalunya. https://www.sindic.cat/site/unitFiles/7154/Informe%20estimacio%20cost%20pla%C3%A7a_escolar_2020_cat_def.pdf
- “Un estudi del Govern xifra la despesa pública en educació a Catalunya el 2020 en el 4,21% sobre el PIB, la més alta dels darrers anys”. *govern.cat*. 25.10.2022. <https://govern.cat/salaprensa/notes-premsa/451242/estudi-del-govern-xifra-despesa-publica-educacio-catalunya-2020-421-percent-sobre-pib-mes-alta-dels-darrers-any>

Annex

1. Resum de les reunions de la Comissió de Finançament durant els cursos 2021-2022, 2022 -2023 i 2023-2024.

Al llarg dels darrers cursos la Comissió de Finançament del CEC ha realitzat deu reunions per tractar com ha de ser el finançament del sistema educatiu de Catalunya.

Relació de sessions de treball:

Sessió	Data	Temàtica	Ponència	Entitat
1	2/2/22	Finançament per fórmula	Reunió interna	Consell Escolar de Catalunya
2	23/2/22	Finançament per fórmula	Miquel Àngel Alegre	Fundació Jaume Bofill
3	21/11/22	Debat intern 6 % PIB	President	Consell Escolar de Catalunya
4	19/12/22	Despesa pública en educació	Jordi Vergés i Camps	Departament de Presidència
5	23/1/23	Evolució del finançament educatiu (1a part)	Juan B. Martínez	Comissions Obreres
6	6/2/23	Evolució del finançament educatiu (2a part)	Juan B. Martínez	Comissions Obreres
7	20/6/23	Les aportacions de les administracions	Joan Cuevas	Departament d'Educació
8	2/10/23	La contribució econòmica de les famílies al sistema educatiu públic català	Lidón Gasull	AFFAC
9	13/11/23	El finançament de les escoles d'iniciativa social.	Meritxell Ruiz	Fundació Escola Cristiana de Catalunya
10	19/12/23	Debat i aprovació de l'informe	Reunió interna	Consell Escolar de Catalunya

Durant el curs 2021-2022 es va tractar la idea de poder ajustar els recursos de finançament del sistema educatiu de forma equitativa a través d'una fórmula matemàtica que tingués en

compte els factors rellevants que hi tenen impacte. Per aquest motiu es va convidar Miquel Àngel Alegre per exposar la proposta que havia estat treballant. A l'informe La fórmula de l'equitat de la Fundació Jaume Bofill recull que el Finançament per Fórmula (FxF) és un model sistemàtic d'assignació de recursos per als centres educatius que estableix la distribució dels recursos en funció de certs criteris objectius i mesurables. A continuació, es poden veure els elements que componen la seva proposta i alguns exemples de la seva aplicació en escenaris diversos.

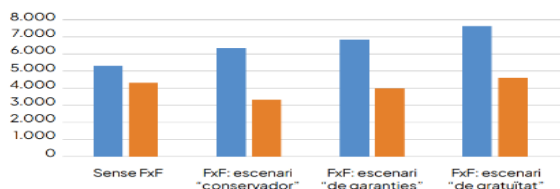
Expressió algebraica

$$F_1 = (p * g * k * nt_1) + (m * g * k * nt_2) + (f * g * nt_3) + (i * s * nt_4) + (r * b * nt_5) + (e * g * d)$$

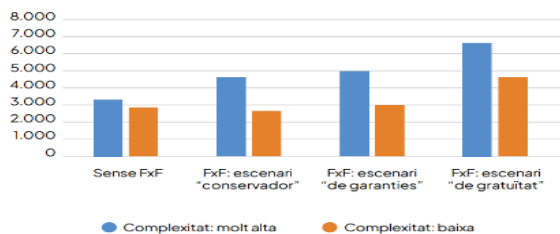
F₁ és el finançament del centre 1.

- *p* és l'assignació de personal docent i de suport en unitats monetàries per unitat (component 1), *g* correspon a la grandària del centre (nombre d'unitats), *k* es refereix al coeficient multiplicador per complexitat de centre, *nt* correspon al coeficient de nivell educatiu i de titularitat.
- *m* correspon a l'assignació per a activitats i serveis educatius complementaris (component 2); aquesta assignació es pondera pel nombre d'estudiants i pels coeficients de complexitat i de nivell educatiu i titularitat.
- *f* es refereix a l'assignació per a costos de funcionament (component 3); es pondera per la grandària del centre i el nivell educatiu i la titularitat.
- *i* correspon a l'assignació econòmica per a personal docent i de suport destinat a garantir l'educació inclusiva i *s* es refereix al nombre d'alumnat NESE amb suport intensiu (component 4); es ponderen pel nivell educatiu i la titularitat.
- *r* es refereix a l'assignació de personal docent en unitats monetàries prevista per a l'alumnat amb nivell d'assoliment baix de competències i *b* correspon al nombre d'alumnat amb nivell baix (component 5); es ponderen pels coeficients de nivell educatiu i de titularitat.
- *e* correspon a l'assignació econòmica i de personal de suport en unitats monetàries en funció de les característiques socioeconòmiques de l'entorn (component 6); aquesta assignació es pondera pel nombre d'alumnes i el coeficient d'entorn socioeconòmic (*d*).

Gràfic 1: Despesa mitjana per estudiant, segons complexitat i escenaris - centres públics (primària)

Gràfic 2: Despesa mitjana per estudiant, segons complexitat i escenaris - centres concertats (primària)

Infografia 1: Finançament per fórmula, els guanys per als centres més complexos

El curs 2022-2023 Jordi Vergés i Camps va desenvolupar el [Dossier sobre la despesa pública en educació](#) que van elaborar des del Departament de Presidència amb les dades que té publicades el Departament d'Educació i que va presentar a la Comissió de Finançament. Tot seguit, es mostren unes representacions estadístiques i els enllaços on poder consultar les bases de dades originals. A continuació, se'n reproduïxen algunes mostres.

Despesa pública en Educació a Catalunya | Font dels recursos

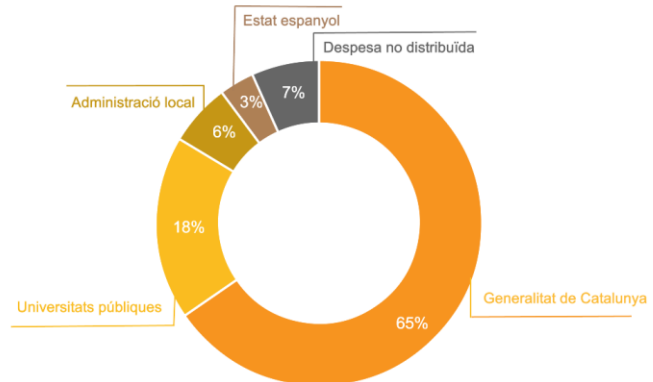
8.973
milions d'euros

La despesa pública en Educació va ser de 8.973 milions d'euros l'any 2020.

El 65% de la despesa l'aporta la Generalitat de Catalunya amb un total de 5.868 M€, el 18% l'aporten les Universitats públiques amb 1.636 M€, un 6% prové de l'Administració local, 555 M€ i un 3% l'aporta l'Estat amb un total de 311 M€.

La resta, un 7%, són despeses no distribuïdes per valor de 602 M€.

% DESPESA PÚBLICA EN EDUCACIÓ A CATALUNYA SEGONS ORGANISME (2020)

Font: Departament d'Educació

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Direcció General d'Anàlisi i Prospectiva

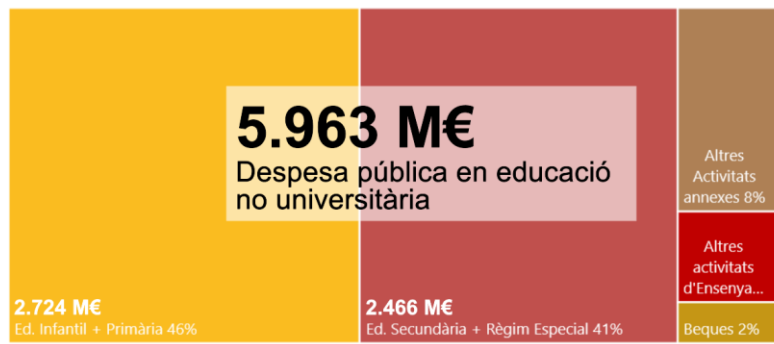
Despesa pública en Educació a Catalunya | Destí dels recursos

46%
Educació infantil i primària

El 46% de la despesa pública en Educació no universitària es destina a les etapes d'infantil i primària amb un total de 2.724 M€. Un 41% es destina a educació secundària (2.466 M€). S'inclouen dins de l'educació secundària els diversos ensenyaments de règim especial.

Les activitats annexes inclouen l'administració general educativa, la formació del professorat, els serveis complementaris (menjador, transport,...) i altres activitats per un total de 469 M€.

DISTRIBUCIÓ DE LA DESPESA PÚBLICA EN EDUCACIÓ NO UNIVERSITÀRIA A CATALUNYA SEGONS ETAPA ESCOLAR (2020)

Font: Departament d'Educació

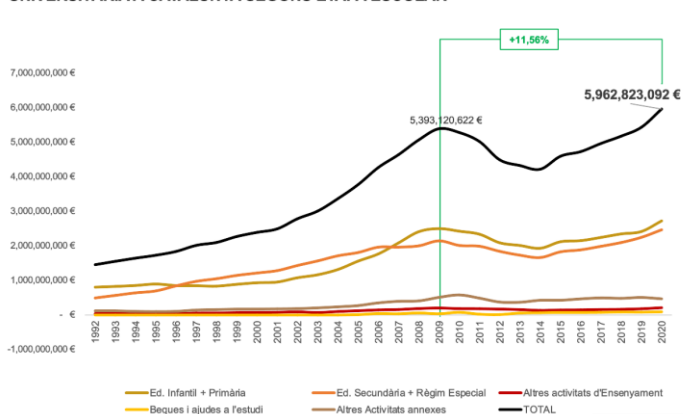
Despesa pública en Educació a Catalunya | Destí dels recursos

5.963 M€

Despesa pública en educació no universitària

La despesa pública en Educació no universitària ha superat un 11% el valor d'abans de la crisi de 2009.

EVOLUCIÓ DE LA DESPESA PÚBLICA EN EDUCACIÓ NO UNIVERSITÀRIA A CATALUNYA SEGONS ETAPA ESCOLAR

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Direcció General d'Anàlisi i Prospectiva

Font: Departament d'Educació

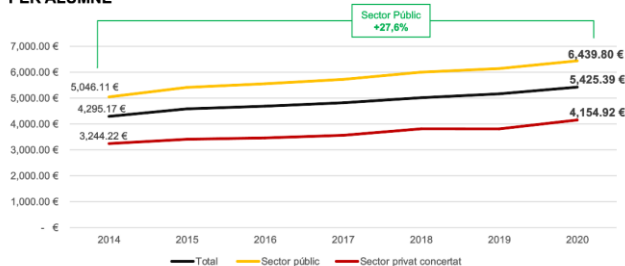
Despesa pública en Educació a Catalunya | Destí dels recursos

+27,6%

Increment despesa Educació no universitària per alumne sector públic 2014 a 2020

En el conjunt del sistema el creixement de la despesa pública en Educació per alumne ha estat del 26,3%.

EVOLUCIÓ DE LA DESPESA PÚBLICA EN EDUCACIÓ NO UNIVERSITÀRIA PER ALUMNE*

*alumne equivalent a temps complet

Font: Departament d'Educació

Fonts:

- Enquesta del finançament i la despesa de l'ensenyament privat
<https://www.idescat.cat/pub/?id=efde>
- Pressupost anual del Departament d'Educació per capítols econòmics
<https://educacio.gencat.cat/ca/departament/estadistiques/despesa/dades-pressupostaries/pressupost-inicial/>
- Pressupost liquidat del Departament d'Educació per etapes
<https://educacio.gencat.cat/ca/departament/estadistiques/despesa/dades-pressupostaries/pressupost-liquidat/>
- Despesa pública en educació
<https://educacio.gencat.cat/ca/departament/estadistiques/despesa/>

Departament d'Educació: Pressupost inicial de 2020

Servei	Capítols econòmics						TOTAL
	I Despeses de personal	II Béns i serveis	IV Transferències corrents	VI Inversions reals	VII Transferències de capital	VIII Variació d'actius financers	
Gabinet i SG d'Educació	231.767.135,30	223.929.026,91	1.312.842.415,18	89.462.018,56	6.009.531,00	279.000,00	1.864.289.126,95
Secretaria de Polítiques Educatives		44.278.509,97	223.252.730,00				267.531.239,97
Consorci d'Educació de Barcelona	25.688.222,55		86.970.076,00	9.708.000,00			122.366.298,55
Despeses de personal docent del Departament	3.018.757.929,00						3.018.757.929,00
Despeses del personal docent CEB	398.911.223,18						398.911.223,18
TOTAL GENERAL	3.675.124.510,03	268.207.536,88	1.623.065.221,18	99.170.018,56	6.009.531,00	279.000,00	5.671.855.817,65

Dades en euros

Font: Pressupost inicial del Departament d'Educació

Departament d'Educació: Pressupost inicial per al 2023

Servei	Capítols econòmics							TOTAL
	I Remuneracions del personal	II Despeses corrents de béns i serveis	III Despeses financeres	IV Transferències corrents	VI Inversions reals	VII Transferències de capital	VIII Variació d'actius financers	
Secretaria General	259.941.575,68	367.561.600,98	900.000,00	1.488.244.419,75	197.018.966,08	48.377.742,09	381.418,49	2.362.425.723,07
Secretaria de Transformació Educativa		115.593.070,50		252.689.295,54	700.000,00			368.982.366,04
Consorci d'Educació de Barcelona	28.819.360,88			126.880.376,00	7.474.684,06			163.174.420,94
Despeses de personal docent del Departament	3.586.653.355,80							3.586.653.355,80
Despeses del personal docent CEB	479.212.644,25							479.212.644,25
TOTAL GENERAL	4.354.626.936,61	483.154.671,48	900.000,00	1.867.814.091,29	205.193.650,14	48.377.742,09	381.418,49	6.960.448.510,10

Dades en euros

Font: Pressupost inicial del Departament d'Educació

DESPESA PÚBLICA EN EDUCACIÓ NO UNIVERSITÀRIA:
Sèrie temporal de la liquidació de pressupost del Dpt. d'Educació
Classificació segons activitat educativa

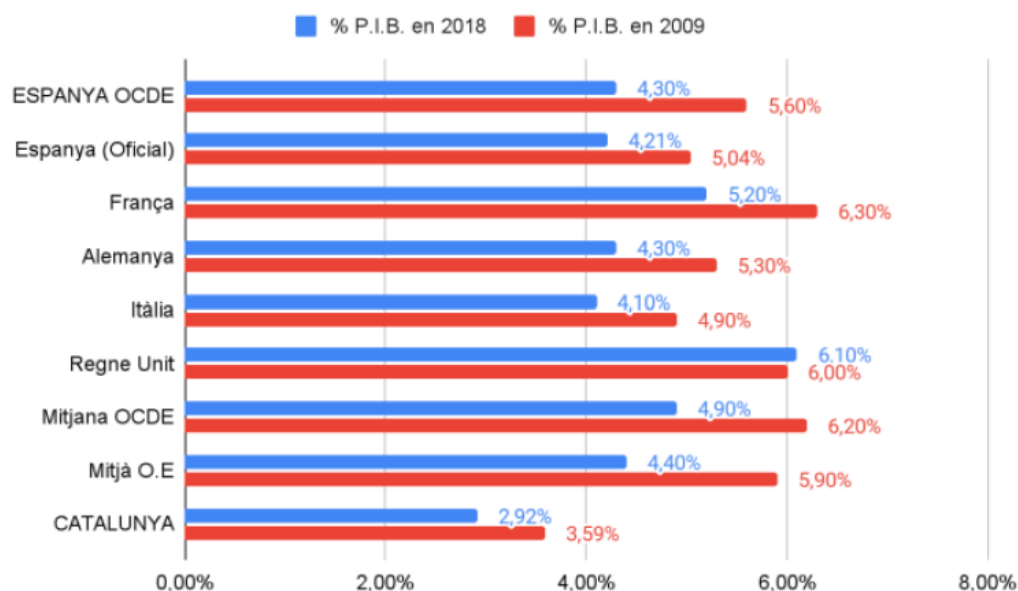
	2021	2020	2019
Activitats d'Ensenyament	5.720.869.895,54	5.401.210.942,80	4.845.309.359,05
Ed. Infantil + Primària	2.899.890.463,61	2.724.463.361,71	2.416.971.750,63
Ed. Secundària + Règim Especial	2.606.121.596,89	2.466.413.887,45	2.248.497.781,72
PFI - PQPI - Formació ocupacional	2.761.675,59	3.832.184,10	3.521.029,96
Educació Especial	141.161.128,66	129.679.530,16	115.038.719,01
Educació d'Adults	35.072.228,39	32.277.384,59	29.912.302,90
Educació Compensatòria	35.862.802,40	33.538.613,55	31.367.774,83
Educació extraescolars + Altres		11.005.981,24	0,00
Activitats annexes	730.623.440,91	561.612.149,39	590.047.258,30
Administració general educativa	409.775.715,15	262.047.616,49	348.756.274,91
Formació del professorat	50.095.880,47	44.017.499,74	41.739.147,35
Serveis complementaris ²	169.378.510,33	156.096.543,43	110.512.824,77
Investigació educativa		0,00	0,00
Altres activitats annexes	7.572.405,84	6.916.118,70	6.310.253,92
Beques i ajudes a l'estudi	93.800.929,12	92.534.371,03	82.728.757,35
TOTAL	6.451.493.336,45	5.962.823.092,19	5.435.356.617,35

També durant el curs 2022-2023 es van realitzar dues sessions per conèixer l'evolució de la despesa pública en educació sobre el PIB segons les diferents administracions públiques.

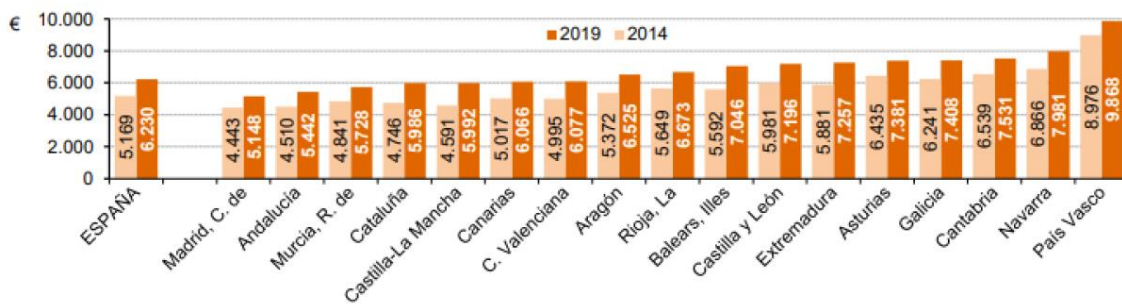
Es va comptar amb la participació de Juan B. Martínez, que va presentar l'informe [L'evolució del finançament educatiu a Catalunya del 2009 al 2020](#), elaborat pel sindicat Comissions Obreres. Va posar sobre la taula que quan es fan comparatives entre països agafant la referència del PIB es tenen en compte els pressupostos dels diferents nivells administratius: municipal, supramunicipal, territorial, federal, estatal (Ajuntaments, Diputacions, Generalitat i Estat) i com a objecte es tenen en compte l'educació infantil, primària, secundària, post obligatòria (universitària o no), personal docent i el no docent que dona suport a l'escolarització, ajuts a les famílies i també la recerca en educació.

Taula 58.- Evolució, entre 2018 i 2009, de la relació entre el Total de la Despesa Educativa (1), i el Producte Interior Brut (P.I.B.) de cada País.

Gràfic 10

F2. Gráfico 2. Gasto público por alumno en centros públicos. Enseñanza no universitaria (en euros)

La darrera aportació del curs 2022-2023 va ser la del Director General d'Innovació, Digitalització, Currículum i Llengües del Departament d'Educació, Joan Cuevas, que va explicar les aportacions que va fer en un [fil de piulades](#) a la xarxa social X, anteriorment coneguda com a Twitter, amb relació a la reivindicació del 6% del PIB de finançament d'acord amb la LEC i va aportar exemples de concrecions que es poden portar a terme en el sistema educatiu.

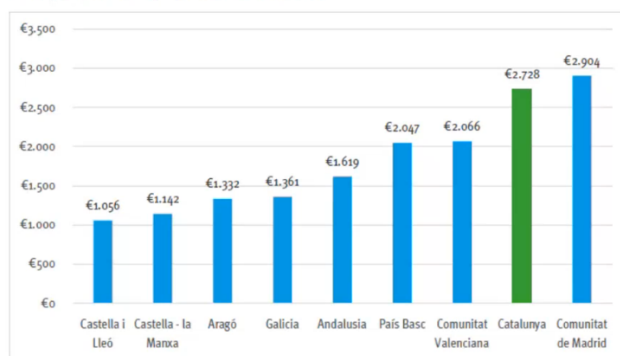
L'increment de 3.500 docents de gener de 2023 té un cost anual de 170 M€. Per exemple, un salt important en l'educació inclusiva són uns 150 M€. La inducció de docents extra, uns 150 M€ més. Posar un administratiu extra a tots els centres serien uns 100 M€. Amb relació a l'augment d'hores de coordinació dels docents, donar l'equivalent a mig docent per centre suposarien uns 60 M€, universalitzar la gratuïtat del 0-3 suposa uns 200 M€, un programa de biblioteques escolars, entre 10 i 35 M€ anuals.

Propostes	Cost
Increment de 3.500 docents	170 M€
Impuls de l'educació inclusiva	150 M€
Inducció docent	150 M€
Administratiu extra	100 M€
Mig docent per centre	60 M€
Gratuïtat del 0-3	200 M€
Programa de biblioteques escolars	10-35 M€

La primera reunió del curs 2023-2024 va servir per conèixer les aportacions de Lidón Gasull, directora de l'aFFaC, a partir de l'informe [La contribució econòmica de les famílies al sistema educatiu públic català](#). Tot i que hi ha realitats molt desiguals, recull l'existència de quotes de material escolar: 88 € de mitjana, aportacions de sortides escolars: 105 € de mitjana, i contribució del temps de migdia, en què costa diferenciar el preu del menú del preu del monitoratge. També ha actualitzat dades disponibles d'altres entitats, com és el cas de l'Organización de Consumidores y Usuarios (OCU), que estableix una comparativa de despesa escolar de les famílies per curs segons territoris.

Despesa escolar de les famílies en educació

Gràfic 3. Despesa escolar per alumne i CCAA curs 2023-24

La darrera exposició d'aquest cicle l'ha dut a terme qui va ser consellera d'Educació, Meritxell Ruiz, actualment secretària general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya. En la justificació de despeses de funcionament explica que la Generalitat cobreix el 80% de la partida de docents i un 40% de les despeses de funcionament de les escoles d'iniciativa social. El dèficit és el que han de cobrir les aportacions de les famílies. Referència l'estudi *Estimació del cost de la plaça escolar a Catalunya*, elaborat per la Sindicatura de Greuges de Catalunya, per mostrar l'evolució d'aquest dèficit. Es constata una diferència també en la dotació de personal docent. Es demana la igualtat de drets i deures dels centres sostinguts amb fons públics i dels seus treballadors per aconseguir la gratuïtat per a totes les famílies.

Informe [Estimació del cost de de la plaça escolar a Catalunya](#) pàgines 19 i 21

Diferència de dotació docent any 2019 (sense increment dels 3.500 docents públics) Infantil i Primària:

	Dotació d'hores lectives			Equivalència de professorat
	Centres públics	Centres concertats	Diferència	
1 línia	360	325	35	1,40
2 línies	660	600	60	2,40
3 línies	984	875	109	4,36

Font: elaboració pròpia

Diferència de dotació docent any 2019 (sense increment dels 3.500 docents públics) ESO

Quadre 9

	Dotació d'hores lectives			Equivalència de professors
	Centres públics	Centres concertats	Diferència	
1 línia	176	157,28	19	0,79
2 línies	343	320,32	23	0,96
3 línies	511	471,84	39	1,62
4 línies	677,8	617,6	60	2,51

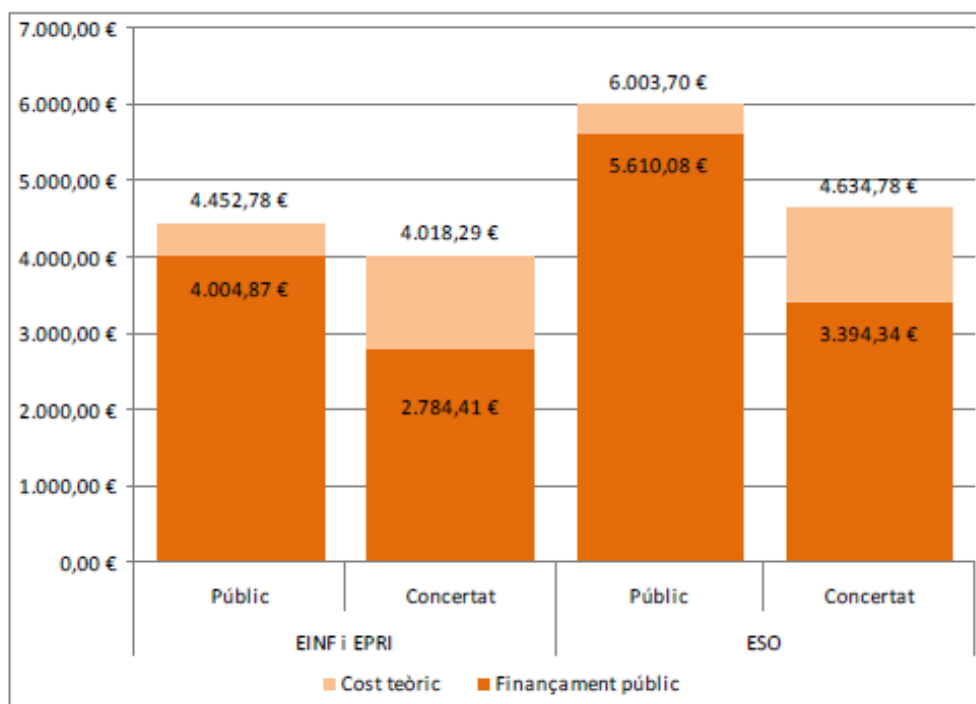
Font: elaboració pròpia

2. Finançament públic i cost teòric per alumne

Extracte de l'informe *Estimació del cost de la plaça escolar a Catalunya*, del Síndic de Greuges.

206 ■ EL FINANÇAMENT DELS CENTRES EN EL MARC DEL PACTE CONTRA LA SEGREGACIÓ ESCOLAR

Gràfic 9. La relació entre finançament públic i cost teòric per alumne per sectors de titularitat (2019)

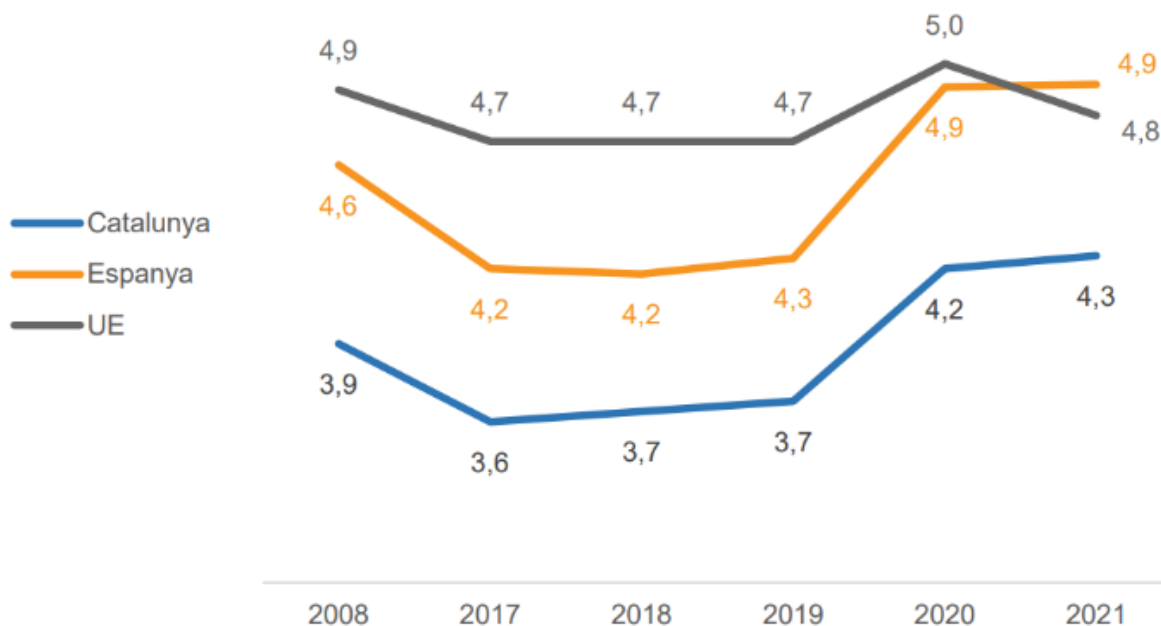
Font: elaboració a partir de dades del Departament d'Educació, de l'Enquesta de quotes (2019) i de les titularitats dels centres concertats.

Nota: Les dades del cost teòric i del finançament públic no comptabilitzen la inversió en activitats i serveis complementaris.

3. Dades de la *Memòria socioeconòmica i laboral de Catalunya 2022* del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTESC)

La despesa pública total en educació inclou no només la despesa pública en educació de la Generalitat sinó la de totes les administracions públiques amb competències educatives, en relació amb el PIB (Gràfic IV.3.G 4). El 2020 es constaten uns creixements sobtats de la despesa en relació amb el PIB, sobretot en els casos de Catalunya i Espanya, que es deuen a l'efecte COVID sobre l'increment de la despesa en educació i sobre la reducció de l'activitat econòmica. Es pot observar que l'any 2021 significa una estabilitat en els registres d'aquest indicador a Catalunya que se situa en el 4,3%, inferior al que presenten Espanya (4,9%) i la UE-27 (4,8%). Si Catalunya tingués una despesa pública total en educació sobre el PIB de la mateixa intensitat que la mitjana espanyola, tindria un finançament addicional de més 1.600 milions d'euros.

GRÀFIC IV.3.G 4 Despesa pública total en educació sobre el PIB. Catalunya, Espanya i UE, 2008-2021

Unitats: percentatge del PIB. Font: elaboració a partir del Departament d'Educació de la Generalitat i Eurostat.

4. Proposició de llei de garanties del finançament del sistema educatiu català amb un mínim del 6% del producte interior brut per a l'educació al Parlament de Catalunya

Extracte de l'article 4.

El pla nacional ha d'incloure, almenys, les mesures necessàries per garantir:

A. La reducció de ràtios grup/professionals i alumnat per unitat a tots els ensenyaments de règim general i universitaris per assegurar la qualitat educativa i una atenció individualitzada que garanteixi la inclusió i l'equitat del sistema educatiu. És necessari un augment generalitzat de la despesa per alumne o alumna en tots els nivells educatius mitjançant la incorporació de més professionals, focalitzant de manera més intensa la inversió en personal per a centres educatius que atenen alumnat amb necessitats educatives específiques, alumnat en entorns rurals i altres situacions que requereixen una atenció especial. La rebaixa dels dos primers indicadors i l'increment del tercer al nivell mitjà de la resta de l'Estat, com a mínim, han de ser una de les prioritats a la primera fase d'execució del pla.

B. La millora de les infraestructures educatives públiques, com són la construcció de nous centres educatius, la rehabilitació i l'adequació dels centres per assegurar l'eliminació de tots els barracons, així com la creació o la rehabilitació d'espais als centres escolars que estiguin obsolets (cuines, lavabos, gimnasos, patis, laboratoris, tallers, biblioteques, espais esportius, etc.). També s'han de tenir en compte les reformes necessàries per garantir la seguretat i les condicions mediambientals segons la normativa, per evitar la incomoditat tèrmica en períodes estivals i hivernals, i per garantir, alhora, l'eficiència energètica i la sostenibilitat.

C. El desplegament complet del Decret 150/2017, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu. Per implementar aquest decret calen els recursos professionals necessaris, l'extensió d'aquests a totes les etapes educatives i la transparència en la seva assignació, preveient la internalització del servei de vetlladors i vetlladores, i la participació de la comunitat educativa.

D. La compensació de les desigualtats socials i territorials, tenint com a especial prioritat erradicar la segregació escolar i promoure polítiques de promoció d'igualtat d'oportunitats als centres d'alta i màxima complexitat per complir els drets constitucionals d'igualtat i d'educació a tot l'alumnat.

E. La reversió de les retallades per al personal dels centres educatius públics amb vista a la recuperació de les condicions laborals arrabassades durant molts anys.

F. La dotació suficient per permetre unes condicions de treball anàlogues dels treballadors i treballadores dels centres sostinguts amb fons públics, dependents d'una mateixa administració educativa, i que fan idèntic treball en el mateix nivell educatiu, sense menyspreu de la negociació col·lectiva, segons el que disposa la disposició transitòria segona de la LEC.

G. La implantació de la coeducació en tots els àmbits educatius: aules, patis, temps del migdia, activitats extraescolars, etc., entenent-la com la promoció d'una educació que

potenciï la igualtat real d'oportunitats i l'eliminació de qualsevol tipus de violència o de discriminació per raó de sexe o gènere així com de qualsevol altra mena.

H. Un servei de menjador universal i gratuït. Cal una reducció de ràtios i més professionals especialitzats per atendre els infants i adolescents amb necessitats educatives específiques a l'espai del migdia. Cal tenir en compte que l'alimentació i la salut afecten l'educabilitat d'infants i adolescents. Hi ha evidència de l'impacte que té l'accés als menjadors sobre el rendiment escolar en altres països. És necessària una regulació de la jornada indirecta per a la planificació d'activitats, l'elaboració d'informes i la coordinació entre professionals tant de l'espai educatiu lectiu com del no lectiu. És imprescindible establir un model suficientment dotat pressupostàriament.

I. L'establiment de plans de formació contínua dotats del pressupost corresponent per a totes les persones professionals de l'educació per implementar amb qualitat la tasca educativa. Creació de l'R+D+I de l'educació, incloent-hi la recerca educativa dels centres i la participació efectiva dels professionals. L'educació ha de construir un sistema que aprèn i en el qual els professionals construeixen coneixement.

J. Els recursos econòmics necessaris per aplicar els projectes lingüístics de centre i la creació de recursos que impulsin la immersió lingüística en llengua catalana, l'aprenentatge de les llengües oficials, el reconeixement de les llengües familiars i la promoció de l'aprenentatge de més llengües.

K. L'etapa de 0 a 3 anys és una eina de cohesió social i d'igualtat d'oportunitats. Per tant, ha de ser una etapa educativa essencial amb impactes molt positius en la reducció de les desigualtats educatives, socials i de gènere. En aquest sentit, els marcs europeus recullen que cal garantir una oferta pública suficient i assequible del primer cicle d'educació infantil i avançar cap a la universalització i la gratuïtat, prioritzant la infància vulnerable. Cal equiparar les condicions laborals de les persones professionals dels dos cicles d'educació infantil.

L. La dotació pressupostària per a la creació d'oferta pública de places de formació professional (FP) suficient, en cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, presencial i no presencial. Una inversió adient en el desenvolupament de la coordinació del conjunt de la formació i un desplegament dels centres integrats d'FP a Catalunya per afavorir un futur professional a tot l'alumnat.

M. La millora substancial de la dotació econòmica que permeti una oferta adient i faciliti les condicions d'accés dels joves als ensenyaments de règim especial: dansa, música, idiomes, esportius i ensenyaments artístics superiors, entre d'altres.

N. El foment de l'educació de les persones adultes i, per tant, de la formació al llarg de la vida amb la consegüent dedicació dels recursos humans i materials imprescindibles per afavorir el desenvolupament de les competències necessàries per al progrés de tothom i la integració de les persones nouvingudes.

O. La dotació dels recursos materials i professionals necessaris per garantir la qualitat de l'educació a l'escola rural i el nombre suficient d'escoles rurals per compensar les

desigualtats territorials i evitar la tendència progressiva al despoblament de moltes zones de Catalunya.

P. L'accés al dret al lleure educatiu, en entorns socials i culturals de qualitat, en condicions d'equitat per a tots els infants i joves per desenvolupar-se en totes les vessants del seu procés de socialització i d'aprenentatge. En aquests processos d'aprenentatge que van més enllà del temps lectiu persisteix un accés socialment desigual per falta d'oferta i pels costos que constitueix una forma d'iniquitat. Per raons d'equitat i eficiència és necessari reforçar aquests serveis com a part integral del procés educatiu.

Q. La dotació econòmica suficient als centres educatius perquè disposin dels mitjans necessaris per garantir la qualitat a les aules i el compliment de les tasques que els encomana l'ordenament jurídic.

R. Un increment considerable de les beques i ajuts per a l'estudi per garantir la igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat, amb especial atenció a les necessitats dels nivells de l'FP i de les universitats.

S. El finançament suficient de la universitat pública catalana fins a equiparar-la a la mitjana dels països europeus en els termes que preveu el projecte de llei de la LOSU (Llei orgànica del sistema universitari), és a dir, desenvolupant el que disposa en el marc del Pla d'increment de la despesa previst en l'article 155.2 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, l'Estat i les comunitats autònomes. És necessària una política universitària i de recerca, amb el suport a estratègies i plans especialitzats que es desenvolupin sobre la base de quatre eixos: una recerca de l'excel·lència internacional, la formació basada en metodologies i mètodes innovadors, la internacionalització del sistema universitari català i una transferència cap a la societat, atenent aspectes clau de la comunitat universitària com la igualtat entre dones i homes.

T. Revisar periòdicament les transferències des de la Generalitat a les corporacions locals per atendre necessitats educatives que s'ajustin a l'evolució real de costos i preus conforme a la disposició addicional quarta de la LEC.